

תשולם תוספת-היוקר כיוול, אם כי ייעשו מאמצים נאשום להקטינה ככל האפשר. שר האוצר הופתע מן העלייה התלולה של מדד יוקר-המחיה בחודש מארס, על אף ההורקה המאסיבית של טובסידיות למיצרכים חיוניים. הוא יגדיל את הסובסידיות בשלושת החודשים הקרובים, כדי לרסן את עליית המחירים המצופה.

לשם כך, אף יתיר יבוא חופשי של סחורות מחו"ל, גם אם זה יפגע במפעלים ישראלים. אולם יבוא זה לא ייקבע לפי צרכי המשק בכללו, כי אם לפי צרכי האוצר לאלוף הינדכט. 'ובאו, אפוא, סחורות שמחירן הנמוך יספיע במיוחד על מדד יוקר-המחיה.

האוצר ינסה להתנות תשלום תוספת-היוקר לאחרי מכירת ההסתדרות לביטול שיטת תוספת-היוקר במקום להצמיד את שכר הפועלים ליוקר המחיה, יבקש האוצר להקפיאו למעשה, בהבטיחו תשלום תוספות פונחיות, לפי כללים מעורפלים של מצב סוציאלי ופריזון-עבודה.

תגופת חברי הכנסת למען חקיקה פרטיונית של סעיפי חוקה הולכת וגוברת. שר הדתות, זרח וורטהיים, הצעתו לשכנע את חברי ועדת-החוקים ומשפט שרעבי לנסות, ברוח הוועדה, הצעת-חוק שחברה על ידו, שנועדה לתת תוקף חוקי למכלול ההוראות הקשורות בסמכות הממשלה ונוהליה, כחוק מחוקק עתידה. ח"כ הליברלים, הפרופסור יצחק

אשר גישתם המתקדמת ידועה. אני מוכיר גם, כי עבודתי באנגליה השיגה תוצאות מעודדות ביותר ואף בלתי-מקומות (בעיני כל מי שידע עליהן) בשנים לב לזמן ולאמצעים המוגבלים שעמדו לרשותי. עליכם עתה לנצל השגים אלה, במידה שראיה לכם כי אמנם חשוב להשיג תמיכה יהודית.

הכנסת עבודה לבטחה

תקנות שבה-חירותם לגיוס כוח אדם, תש"ח — בטלות. חוקי הממשלה בודד זה התי, בסא כל החוק, אותו הציג הח"כ המשפטן הליברלי, יצחק קלינגהופר, לכנסת, בעקבות שביטול המהגרוס.

כיון שהיתה זו הפעם הראשונה לאחר מלחמת העצמאות שנשקף איום ממשי להפי' עלת החוק לגיוס כוח אדם בניגוד לאמנת העבודה הבינלאומית, האוסרת שימוש ב"עבודת חובה", כהענשה על השתתפות בשב"תות, הציג הפרופסור לחוקה ולחוק אד-מיניסטרטיבי לבטל את החוק, למנוע בכך אפשרות הישנות הבלתי דימוקראטי. לאחר דיון קצר בממשלה, החליט שר א"י עבודה להודיע על ביטול החוק, ללא דיון בכנסת.

או ביצע הח"כ החדש יחסית צעד פרלמנ-טרי, היכול לשמש דוגמה לתכססנות פרל-מנטרית נבונה. בהצעה חדשה, שהניח לא מכבר על שולחן הכנסת, הציג קלינגהופר לשנות סעיף אחד בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. לכך כבר לא היתה הממשלה מו-כנה להסכים בקלות.

שביחות מאמץ וחצי-מאמץ

אחד המיברקים האחרונים שבמסרו השבוע לתעודתם עליידי שליחי המיברקה בתל-אביב, היה מיברק שהם עצמם חיברו. "לצעי רנו לא קיבלנו מה שהובטח לנו", הבריכו השליחים למנהל הדואר. "אנו מחכים לתשור בתן המיידית והחיובית. הוחלט שבאם עד יום א' שעה שבע בבוקר לא נקבל מענה חיובי מצדך, אנו פותחים בשביתה".

במועד שקבעו, הוכרזה השביתה. תביעתם הפשוטה: שתשלום להם התוספת של לירה וחצי ליום, שהוענקה להחרים אחרי שביטולם מלפני חודשים. מכיון שהאוצר לא רצה לא לפתוח בתגובת-שרשרת של העלאות-שכר, לא קרא לתוספת זו בשם העלאת-שכר, כי אם "תוספת מאמץ". לדחי רים לא היה איכפת. אך קוראים לכסף — הציקר שקיבלוהו. הם דרשו, אמנם, כי התוספת תשולם עבור ימי עבודה, ימי שירות במילואים וימי חופשה בתשלום. אך כאשר הסכימה ההסתדרות, כי התוספת תשולם רק עבור יום עבודה בפועל, בו מחלקים החרים מכתבים, קיבלו החרים את הדיון.

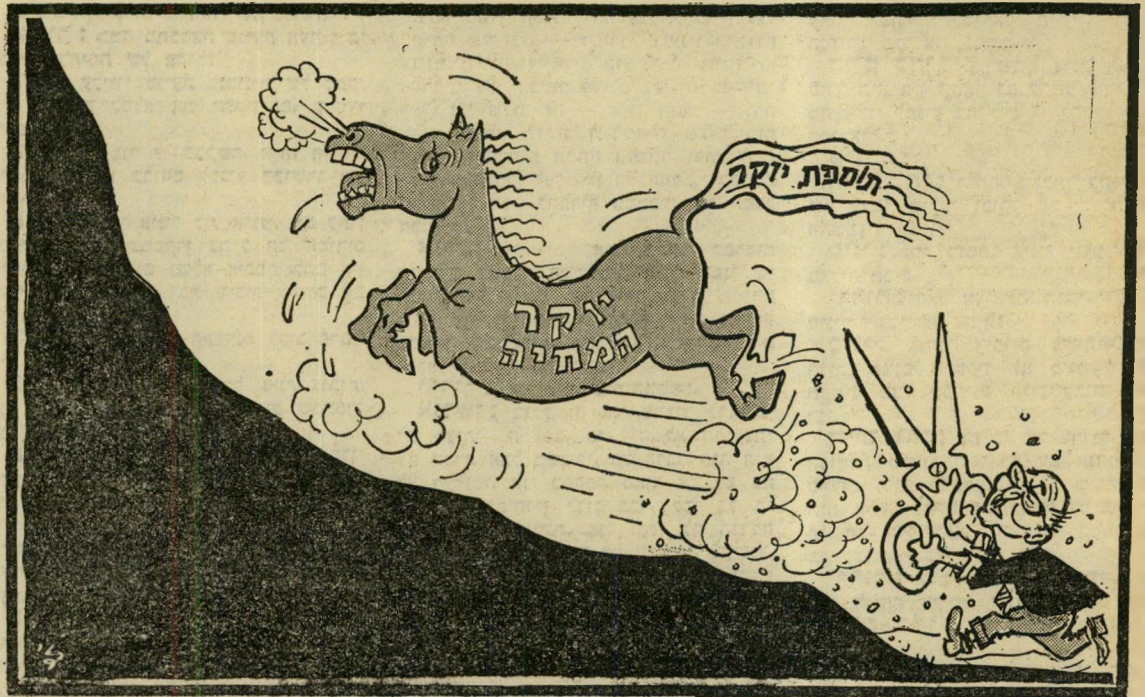
והנה, הסתבר לפתע שליחי המיברקה ולמחלקי מכתבי אכספרס, כי הממשלה התי פעלה כל כך מן ההתחכמות, שהחלה מתיי-חמת אליה בציניות. השם "תוספת מאמץ" כך נסביו נציגיה, לא הומצא לתפארת המליצה, כי אם התייחס למאמץ של ממש: אותו מאמץ הכרוך בנשיאת שקי-דואר של 15 קילוגרם. מאחר שמחלקי המיברקים בו המכתבים הדחופים אינם נושאים משא כזה — אין הם זכאים לתוספת מאמץ של לירה וחצי, כי אם של 75 אגורות ליום-עבודה בלבד.

הנציגים בגרו. השליחים נדהמו מסעי-נה זו. הם ראו את עצמם דחיים לכל דבר, תבעו את תוספת-השכר שהושגה עליידי שביטת הדחרים הגדולה. על אחת כמה וכמה, שמנהל דואר תל-אביב, ברוך ריהל, הבטיח להם חגיגה, בפרוץ אותה שביטה, כי "מה שיקבלו הדחורים, תקבלו גם

(המשך מעמוד 6) ההסתדרות הציגה העולמית, במדיניות יש-ראלית פחות עוינת לברית-המועצות. אולם בזמן האחרון הדגיש בעיקר את הצורך ב-שלום בין ישראל והארצות הערביות. היה זה, בין השאר, עליידי פיתוח שיטתי של תיזה זו (הגם שלא חרג ממסגרת ההצהרות הכלליות) שמילא תפקיד חשוב במערכת הבחירות האחרונה בישראל, שם הופיע ב-דמות המתנגד מספר 1 של המדיניות הבעד-צרפתית המסורתית.

מבלי להאמין שגולדמן יתחייב במהרה וב-צורה כמעט-מפכנית למדיניות של תמיכה במאבק האלגירי — ובצורה ממשית היתה תמיכה זו צריכה להתבטא בקריאה אל יהודי אלגיריה לטול חלק פעיל בגורל הארץ — נדמה היה לי שאוכל לשכנע את גולדמן לנקוט עמדה מציאותית וגמישה ל-גבי בעייתנו.

דעות גולדמן. במשך השנים שביטתי עמו על עולדת היהודים, פיתחתי באריכות את התי-תיוות היהודיות לכם. גולדמן ועוזריו השיבו באריכות. אני מביא כאן בקיצור נמרץ את נקודות ההשקפה שלהם:

"איך חותכים את הזנב?"

(א) העמדה אותה נקט הפל'ן לגבי ה-יהודים אינה משביעה רצון. גישה ליברל-לית תעניק לאוק יהודים לאו דתקא נתינות אל-גיירית, כי אם הזכות לבחור בנתינות ה-רצויה להם;

(ב) קבלת מדיניות כזו תביא להפשרת האחירה היהודית-מוסלמית באלגיריה עצי-מה ותרגיע את יהודי אלגיריה;

(ג) לגולדמן נראה כי התקדים המרוקאי והתוניסאי (יהם ליברלי בתחילה אל היהודים, אך העעה מתמדת כתוצאה מן הבעייה הישראלית) ישוב ויישנה במוקדם או במאו-ר גם באלגיריה;

(ד) הוא מעוניין בקידום השלום בין ישראל לבין המדינות הערביות, אך אינו מאמין כי ההרעה בסיכסוך הישראלי-ערבי תאמץ באמצעות תמיכה באלגיריה. הוא סבור כי השלום בין ישראל והמדינות ה-ערביות יושג עליידי הסכם בין המדינה היהודית וקולונל נאצר (אותו הזכיר במפור-רש כשותף המיוחד).

התהוה. אני מוסיף, כי גולדמן הזכיר את פגישתו עם ז'וקס ודברה, ובמיוחד את העובדה שז'וקס הבטיח לו כי בתוקף ה-חוקה הצרפתית תגן צרפת על יהודי אל-גיריה, באחריות צרפתית.

תשובתי יכלה להיות, לצערי, רק קצרה מאד. במסגרת הצרה של שיחה זו יכולתי רק להצביע על ההבול היסודי בין נקודות-הראות של גולדמן ושלי. העובדה שלא הביע רצון לברר אתי הלאה את העניין (על אף שהוא היה יום הפגישה), מצביעה כנר-אה על אמונתו, שאין לגשר בין שתי השקי-פות אלה. אני חושב שהוא צודק, למעשה. הדבר אינו צריך למנוע — במדה שתרצו שאמשך "לעבד" חוגים יהודים — קיום מגע עם אישים מהקונגרס היהודי העולמי,

האנס קלינגהופר, מכין חוקי-סוד חדש, שנועד לקבוע הסדר חוקי מצה להרכב צה"ל וארגונו — דברים המוסדרים עד היום רק על פי תקנות שר-הבטחון, או אינם קבועים כלל בחוק. הכוונה היא לקביעת מסגרת חוקית כללית, אשר בתחומה תקבע ועדת-החוקים והבטחון, בשם הכנסת, את הפרטים.

פנחס לבון ישתדל לחזור לצמרת מפא"י בדרך של פשרה. תוכנה: הוא יסכים לחזור ולהשתתף בישיבות מזכירות מפא"י, אם זו תחזור בה מן ההחלטה הרשמית שהדיחה אותו מתפקידו כמזכיר ההסתדרות. לבון יבטיח כי במקרה זה לא יבקש להתמנות מחדש לתפקיד המזכיר, וכי יותר על אימום הוופיע בראש רשימה חדשה נפרדת בבחירות הבאות להסתדרות. לא מן הנמנע כי בן-גוריון ישכח את זעמו, יסכים לפשרה.

חדתיים בכנסת יצטרכו ללחום שוב למניעת קבלתו של חוק, שיתן סוף-סוף בסים חוקי למועצות הדתיות. במרוצת השנים הצליחו הדתיים למנוע חקיקת חוק כזה, מאחר שהמצב הנוכחי מקנה להם, למעשה, שליטה בלעדית בשטח זה. מזה כמה חודשים לוחצת אחדות-העבודה בממשלה לקבלת החוק, שיבטיח ייצוג כלל-מפלגתי במועצות הדתיות, השולטות על תקציבים נכבדים.

תביעה מחודשת לחקירתו של ח"כ שלמה לורנץ תוגש בקרוב. בעיקבות הפרסומים האחרונים בעתונות, שנעשו בשמו של הרב לורנץ, עומד פרקליטה של ממשלת הילד החטוף, עורך-הדיון שלמה כהן-צידון, להגיש תביעה נוספת להסרת חסינותו של לורנץ וחקירתו בדבר הפרטים היהודים לו על החטיפה. עורך-הדיון יטען שהפרסומים האחרונים, בהם טען הרב כי החוטפים מסכימים להחזיר את הילד רק בתנאי שתובטח אי-העמדתם למשפט, מעידים כי ללורנץ ידועים פרטים על מקום המצאו של יוס'יה.

הידע הטכני שמספקת ישראל למספר ארצות אפריקה. יורחב כנראה גם לשטח התיאטרון. מדינה אפריקאית פנתה לאחרונה לאישי-תיאטרון ישראלים ששהה כיום מחוץ לישראל, בהצעה לבוא ולהדריך תיאטרון מקומי.